

№ 7 жалпы орта мектеп білім беретін  
коммуналдық мемлекеттік мекемесі

# Ата-аналармен атқарылған жұмыстары

2023-2024 ж

Келес ауданының білім  
бөлімінің «№7 жалпы орта  
білім беретін мектебі»  
коммуналдық мемлекеттік  
мекемесі



Коммунальное государственное  
учреждение  
«Общеобразовательная средняя  
школа №7» отдела образования  
Келесского района

050540006322, Абай ауылы, Т.Рысқұлов көш. №122  
Тел. 8(72532) 3-07-82

050540006322, с.Абай, ул.Т.Рысқұлов №122  
Тел. 8(72532) 3-07-82

**БҰЙРЫҚ**

29.09.2023 ж.

№ 350

«Ата-аналар комитетінің  
құрамын бекіту туралы»

1. 2023/2024 оқу жылындағы ата аналар жиналысының хаттамасының шешімі негізінде төмендегі құрамда ата аналар комитетінің құрамы бекітілсін.

2. Ата аналар  
комитетінің төрағасы: Момбеков Нұрбек.  
Мүшелері: Алдияров Нұрғали  
Қожахметов Тастемір  
Ибишов Қанат  
Кенбаев Бекзат  
Смаилов Айбек  
Тоқболат Нұркен  
Мамбетов Ербол  
Елшибекова Гулмира  
Хатшы: Лесова Айсұлу

Негізі: 2023 жылдың 28.09 күнгі ата-аналар жиналысының №1 хаттамасының қаулысы

Мектеп директорының міндетін  
уақытша қоса атқарушы:



Г.Утебаева.

«Бекітемін»

МД м.у.а :

Г.Утебаева

№7 жалпы орта білім беретін мектебі»

коммуналдық мемлекеттік мекемесінің  
ата-аналарымен жұмыс ұйымдастыру жоспары.

2023-2024 оқу жылы

№	Іс-шаралар мазмұны	Мерзімі	Жауапты	Қай жерде қаралды
1	Жалпы мектептік №1 ата-аналар жиналысы: - 2023-2024 оқу жылының міндеті; - ата-аналар комитетінің құрамын сайлау; - жаңа оқу жылында өтілетін іс-шара жоспарымен таныстыру; - кітап білім бұлағы; - салауаттылық өмір салты; - өмірдің уақытша қиын кезеңдеріне кезіккен отбасыларға демеушілік көмектерін ұйымдастыру;	Қыркүйек	Тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасар. Сынып жетекшілер Педагог-психолог Ата-аналар ком.төрайымы	Ата-аналар комитетінің отырысы
2	Қамқорлыққа алынған оқушыларға демеушілік көмектерін ұйымдастыру. «Мектепке жол» республикалық акциясы бойынша.	02.09.23ж. 31.05.24ж.	Ата-аналар комитетінің төраға/төрайым	ӘК
3	Сыныптар бойынша №1 ата-аналар жиналысы.	12-16.09. 2023ж.	Сынып жетекшілер	Ата-аналар комитетінің отырысы
4	Отбасылық кеңес қызметі: сұрақ-жауап. (Ашық есік күні)	Ақпан	Психолог	ӘК
5	Мұғалімдер күнін атап өту іс-шаралары	Қазан	Мектеп әкімшілігі, кәсіподақ комитетінің төрайымы	ӘК
6	«Дөңгелек үстел»: «Салауатты өмір салтын қалыптастыру негізі отбасыдан басталады»	Қараша, Сәуір	Тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасар Сынып жетекшілер	ӘК
7	Жалпы мектептік №2 ата-аналар жиналысы: - I тоқсанның оқу қорытындылары; - қиын бала қайдан шығады? /баяндама/ - ерекше назардағы оқушылардың ата-аналарына психологиялық қолдау көрсету; - «Ананың көңілі балада, баланың көңілі далада»; - «Оқушының бос уақыты». Сауалнама толтыру; - Қысқа дайындығымыз қалай? /әңгіме жүргізу/; - «Тәрбие тал бесіктен», «Ата-ана міндеті» /баяндама/ - ҰБТ мәселелері.	Қараша	Мектеп әкімшілігі Ата-аналар ком.төрайымы	Ата-аналар комитетінің отырысы
8	«Ата-аналар университеті»: 1. «Қиын бала және қоршаған орта» 2. Құқықтық ағарту оқулары.	02.09.23ж. 31.05.24ж	Тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасар Сынып жетекшілер	ӘК
9	Сыныптар бойынша №2 ата-аналар жиналысы	Қараша	Сынып жетекшілер	Ата-аналар комитетінің отырысы

10	Оқушының мектептен тыс уақытын ұйымдастыру. Сауалнама жүргізу.	Қазан, қараша, желтоқсан, наурыз, мамыр.	Психолог	ӘК
11	Жалпы мектептік №3 ата-аналар жиналысы: -II тоқсанның оқу қорытындысы; -«Тәрбие- ортақ іс» баяндама; -баланың өмір жолында кездесетін қиындықтар, баланы өмірге қалай дайындау керек? психологиялық тренингтер; -Құқықтық оқыту; -ҰБТ мәселелері.	Қаңтар	Мектеп әкімшілігі, медбике, психолог Ата-аналар ком.төрайымы	Ата-аналар комитетінің отырысы
12	Сыныптар бойынша №3 ата-аналар жиналысы:	Қаңтар	Сынып жетекшілер	ӘК
13	Отбасылық кеңес қызметі: сұрақ-жауап. (Ашық есік күні)	Ақпан	Психолог	ӘК
14	Пікірсайыс: «Балаларымыздың жасырын әлемі»	Ақпан	Тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасарлар, психолог	Ата-аналар комитетінің отырысы
15	Жалпы мектептік №4 ата-аналар жиналысы: -III тоқсанның қорытындысы; - жазғы жөндеу жұмыстарын ұйымдастыру; - «Тәрбие мен білім егіз» /баяндама/; - оқушының шығармашылық қабілетін арттыруға психологиялық құбылыстар. Жанұядағы жанжалды жеңе білу. - жасөспірімдер арасындағы құқықбұзушылықтың алдын-алу. Қылмыстық Кодекс;	Сәуір	Мектеп әкімшілігі, ата-аналар комитеті	Ата-аналар комитетінің отырысы
16	Сыныптар бойынша №4 ата-аналар жиналысы:	Сәуір	Тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасарлар. Сынып жетекшілер	ӘК
17	Сайыс: «Үлгілі отбасы»	Сәуір	Тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасарлар, психолог	Ата-аналар комитетінің отырысы
18	Жалпы мектептік №5 ата-аналар жиналысы: - оқу жылының қорытынды есебі; - оқушыларды еңбек практикасына өткізу; - жаңа оқу жылына дайындық; - «Бала құқығы туралы» Конвенция; - «Қамқорлық және қорғаншылық» туралы. Патронат жөнінде ереже. - Балалардың жазғы каникулдағы қауіпсіздігі	Мамыр	Мектеп әкімшілігі, ата-аналар комитеті	Ата-аналар комитетінің отырысы
19	- Сыныптар бойынша №5 ата-аналар жиналысы. - Оқушылардың жазғы демалыс кезіндегі өмір қауіпсіздігі, құқықбұзушылықтың алдын алу мәселелері.	Мамыр	Сынып жетекшілер	ӘК

Түзген,  
ДТЖЖО :  Г.Абубакиров

**«№7 жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде 2023-2024 жаңа оқу жылының басталуына байланысты өткізген ата –аналар жиналысының хаттамасы**

**Өткен мерзімі:** 11.08.2023 жыл

**Қатысушылар:** Мектеп директорының м.у.а: Г.Утебаева

Ата-аналар комитетінің төрайымы: Н.Момбеков

Тәлімгер: Ұ.Абдуллаева

Абай ауылы

Ата-аналар- 24

Сынып жетекшілер-36

**Күн тәртібінде:**

1. Жаңа оқу жылының басталуы және құқықтық тәртіп бұзушылықтың алдын алу. (ДТЖО Е.Абубакиров)
2. Мектеп формасы туралы. (тәлімгер Ұ.Абдуллаева)
3. Басқада мәселелер

**Тыңдалды:**

Ата-аналар комитетінің төрағасы Момбеков Нұрбек күн тәртібіндегі мәселелермен таныстырып сөз кезегін берді.

Мектеп директорының міндетін уақытша атқарушы Г.Утебаева сөзге шығып, өздеріңізбен өткен оқу жылының мамыр айындағы ата-аналар жиналысында бекітілген «Мектептің ішкі тәртіп ережесі» бойынша әрбір оқушы мектепке мектеп формасында келуі керек дей келе «Мектеп формасы» және «Мектептің ішкі тәртіп ережесін бекіту» бойынша бекітілген мектеп ережесін оқып берді.

Әрбір бала 18 жасқа толғанша оқуына, киіміне, тәрбиесіне ата-аналар жауапты екенін айтты. Мектебімізде өткен оқу жылында хиджаб (орамал тағатын) киген оқушылар мектепте жоқ екенін айта келе олардың ата-аналарына заң талаптарын түсінгеніне рақметін айтты. Түнде сағат 22:00 ден кейін оқушылардың көшеде жүруіне болмайтынын, мешітке ата-аналарынсыз баруға болмайтынын, сабақтан қалдырмауды айтты.

2023-2024 оқу жылында мектеп оқушылары арасында психологиялық зерделеу жұмысы болғандығын, кемшіліктерді жою жөнінде айтылды. Сол үшін әрбір ата-ана, сынып жетекшілер балалармен жеке сөйлесу, әрекеттерін қадағалау керек. Жеке немесе отбасында отырғанда өмірге деген құштарлығын арттырып, жақсы мысалдар келтіріп, жақсы сөздер айтып, мектепте үйірмелерге қатысуына ықпал ету керектігін айтып сөзін аяқтады.

Екінші мәселе бойынша мектеп тәлімгері Ұ.Абдуллаева биылғы жаңа оқу жылының басталуына байланыста міндетті бірыңғай мектеп формасын сақтау талаптары бекітілмесе де жалпы мектепшілік бірыңғай мектеп формасын сақтауымыз керек екендігін айтып сөз бастады. Ұлдарымыз бен қыздарымыздың киетін киімдеріміздің түсі бірыңғай қою көк түсті костюм шалбар және юбка мен ак түсті көйлек екенін айта кетті. Жеткіншек әлі бала болса да, талап қоюы ересектердікіндей өз мүмкіндігін ажырата алмастан «Бәрін өзім істей аламын, сендер мені әлі бала деп ойлайсыңдар» деп үлкендерге наразылық білдіреді. Сондықтан да бала тәрбиесі өте күрделі мәселе екенін айтты. «Баланы бастан» дейді дана халқымыз. Ендеше бала тәрбиесіне ерекше мән беріп, ата-ана, мектеп, біз-сіз болып ынтымақпен жұмыс жүргізсек, «Қиын бала» деген болмаған болар еді дейді. Балаға мектеп формасын алып берер кезде осы ережені ескеруіміз керек екенін айтты.

**«№ 7 жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде  
Оқушылар тәртібі (орамал тағатын) мәселесі бойынша өткізілген әкелер мектебінің  
жиналысының хаттамасы**

**Өткен мерзімі:** 08.09.2023 жыл

**Қатысушылар:** Мектеп директоры м.у.а: Г.Утебаева  
Әкелер мектебінің комитетінің төрағасы А.Төлтебай  
ДТЖЖО Е.Абубакиров Г.Тагаева

**Күн тәртібінде:**

1. Мектептегі оқушылар тәрбиесі (орамал тағатын) мәселесі
2. Басқада мәселелер

**Тыңдалды:**

Әкелер мектеп комитетінің төрағасы Айтқұлов Төлтебай күн тәртібіндегі мәселелермен таныстырып сөз кезегін берді.

Мектеп директоры сөзге шығып, өздеріңізбен өткен оқу жылының мамыр айындағы ата-аналар жиналысында бекітілген «Мектептің ішкі тәртіп ережесі» бойынша әрбір оқушы мектепке мектеп формасында келуі керек дей келе «мектеп формасы» және «Мектептің ішкі тәртіп ережесін бекіту» бойынша шыққан мектеп бұйрығын оқып берді.

Әрбір бала 18 жасқа толғанша оқуына, киіміне, тәрбиесіне ата-аналар жауапты екенін айтты. Мектебімізде өткен оқу жылында хиджаб (орамал тағатын) киген оқушылар мектепте жоқ екенін айта келе олардың ата-аналарына заң талаптарын түсінгеніне рақметін айтты.

ДТЖЖО Абубакирова Ерлан сөзге шығып, түнде сағат 22:00 ден кейін оқушылардың көшеде жүруіне болмайтынын, мешітке баруға болмайтынын, сабақтан қалдырмауды айтты.

2021-2022 оқу жылында мектеп оқушылары арасында психологиялық зерделеу жұмысы болғандығын, кемшіліктерді жою жөнінде айтылды. Сол үшін әрбір ата-ана, сынып жетекшілер балалармен жеке сөйлесу, әрекеттерін қадағалау керек. Жеке немесе отбасында отырғанда өмірге деген құштарлығын арттырып, жақсы мысалдар келтіріп, жақсы сөздер айтып, мектепте үйірмелерге қатысуына ықпал ету керектігін айтып сөзін аяқтады.

Әкелер мектебі Т.Айтқұлов өз сөзінде оқушылар жаңа оқу жылына мектепке тәртібі нашар оқушылар жоқтығын айтып өтті.


**Қаулы:**

1. Оқушылардың мектептің ішкі тәртіп ережесіне сәйкес мектеп формасында келуі (орамал оранбау) талап етілсін.
2. Сыныптарда сынып жиналыстарын және іс шараларды болатынын айтып өтті.

Жиналыс төрағасы:

 Т.Айтқұлов

Хатшы:

 Ү.Абдуллаева

**№7 жалпы орта білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесінде .  
кәмелетке толмаған жасөспірімдер арасында құқықбұзушылықтың алдын-алу  
мақсатындағы 2023-2024 оқу жылындағы жұмыс жоспарына сәйкес ата-аналармен  
бірге өткізілген жиналысының  
ХАТТАМАСЫ**

Өткізілген күні : 28.09.2023ж

Қатысқандар: 73

Абай ауылы

**Күн тәртібі:**

1. Жиналысты ашып, тақырыппен таныстыру: *МД м.у.а: Г.Утебаева*
2. «Құқық бұзушылықтың алдын алу – басты міндет»  
*Баяндамашы: ДТІЖО: Г.Тагаева*
3. «Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу» тақырыбында : *педагог-психолог  
А.Шойгараева*
4. «Бала құқығын қорғау» тақырыбында баяндама тақырыбында: *Келес АПБ ЖПҚ  
ЮПТ инспекторы полиция капитаны С.Жоракулов.Т. Пошаев Т.Садырбаев*
- 5.Басқада мәселелер бойынша : *МДОІЖО: Р.Айтбаева*

1. Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша мектеп директоры м.у.а: Г.Утебаева аудан көлемінде, соның ішінде №7 Жалпы орта білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесінде кәмелетке толмағандар арасындағы және кәмелетке толмағандарға қарсы жасалатын құқық бұзушылықтың, оның ішінде зорлау сипаттағы қылмыстардың, ерте жүктіліктің, аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу мақсатында мектепшілік тәрбие жоспарына сәйкес жұмыстар атқарылып жатқандығын және алдағы уақытта да жыл көлемінде жүргізілетіндігін айтып сөзін бастады. Г.Утебаева жиналыстың күн тәртібі мен мақсат міндеттерімен таныстырып өтті. Ол сөз барысында Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес неке мен отбасы, ана мен әке және бала мемлекеттің қорғауында болады. Алайда бүгінгі таңда баланың денсаулығы мен өміріне қауіп әлі де жоғары. Сонғы кездері кәмелетке толмағандарға қатысты заңға қайшы әрекеттер факторлары жиіленіп кетті. Жыл сайын жүздеген бала қылмыстың құрбаны болады. Оқу орындарында немесе оның маңайында болатын құқық бұзушылық алаңдатушылық тудыруда. Сонымен қатар қазіргі уақытта мектеп жасындағы балалардың көпшілігі бос уақыттарын ғаламторға, ұялы телефондарындағы әртүрлі бағдарламаларға қараумен өткізетіндігін, кейбір кездегі ғаламторға жағымсыз жаңалықтардың, бейнекөріністердің әсерінен баланың көзқарасы, психологиясы өзгеріп, ұрлық-зорлық әрекеті мен құқық бұзушылық фактілері орын алып жатады. Сондықтан әлеуметтік желілер арқылы жағымсыз көп ақпараттардың тез тарайтынын, балаларының ұялы телефонында тыйым салынған сайттарға кіріп-шығу, қолдану уақыттарына құрметті ата-аналар ерекше назар аударуларыңызды сұранамын деп сөзін аяқтады.

2. Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Тагаева «Құқық бұзушылықтың алдын алу- басты міндет» тақырыпта баяндама оқыды. Жиналыс барысында мектептің ДТІЖО Е.Абубакиров кәмелетке толмаған балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында аудандық және мектепшілік түрлі тақырыптарда іс-шаралар өтіп жатқандығын және алдағы уақыттарда жүргізілетіндігін айтып өтті. Онда Бала құқығын бекітетін маңызды заңдарға «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Кодексі, «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы», «Білім туралы», «Мемлекеттік жастар саясаты туралы», «Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылар туралы», «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы», «Отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйлері туралы» және тағы басқа да заңдар жатады. Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылық пен қылмыстың алдын алу және оны болдырмау бағытында сынып жетекшімен тығыз байланыста болу, ата-анасыз (заңды өкілсіз)

шықпауын, ҚР Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекcіндегі 442-1, 442-2 баптарында көрсетілген талаптарды орындап, түнгі сағат, 22.00-ден таңғы 6.00-ге дейін ойын-сауық орындарына бармауын, үйден тыс жерде жалғыз жүрмеуін қадағалауды, жалпы балаларды күнделікті қадағалау керек. Ата-ана әрқашан мектеппен тығыз байланыста болып балалардың қауіпсіздігін ата-аналар тарапынан қамтамасыз ету қажеттігін айтып өтті.

3. Күн тәртібіндегі үшінші мәселе бойынша мектептің педагог-психологы А.Шойгараева «Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу» тақырыбында баяндама жасады. Қайсыбір дүниенің болмасын өз қолдану уақыты, мерзімі болады. Күн мен түнді ауыстырған жанның психикасы бұзылып, жүйке жүйесіне қысым келеді. Виртуалды өмірде жасаған әрекетін шынайы өмірде жасап қаншама бала қылмысқа барған. Бала ата-анасының жасағанын айнытпай қайталайды. Таңның атысынан күннің батысына дейін телефонды құшақтап жүретін ата-ананың баласы қандай болмақ? Әлде, олармен жарыса желіні ақтарады ма? Көз майын тауысып, кітап оқиды ма? «Ұяда не көрсен, ұшқанда соны ілерсің» дегендей отбасылардың барлығының жағдайы жақсы бола бермейді, кейбір келеңсіз отбасыларда болады, олармен тек түсіндіру шаралары арқылы ықпал ету жеткіліксіз болады. Бұл жағдайда қоғамдық ықпал медициналық және құқықтық шаралар қолданған жөн. Елімізде көптеген тұрмыстық зорлық-зомбылықтың зардабына ұшыраған балалар да кездесіп жатыр. Және сөз соңында тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу мақсатында «Ата-аналармен сауалнама» тақырыбында жұмыс жүргізді.

4. Күн тәртібіндегі төртінші мәселе бойынша Келес АПБ ЖПҚ ЮПТ инспекторы полиция капитаны С.Жоракулов және Т.Поштаев Т.Садырбаев Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылық пен қылмыстың алдын алу және оны болдырмау туралы айтып өтті.

Мектепшілік ата-аналар комитетінің төрағасы Н.Момбеков және әкелер кеңесінің төрағасы Төлтебай Айтқулов «Ұл тәрбиесі», «Қыз тәрбиесі» және «Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу» тақырыптарына қосымша шолу жасап кетті. Бала тәрбиесіне отбасы тәрбиесінің жауапкершілігін күшейту керектігін, алдағы уақытта қатты қолға алу керектігін айтты. Сондықтан барлығымыз жұмыла әрекет жасауымыз керек деп ойлаймын деп сөзін аяқтады.

Мектеп директоры м.у.а: Г.Утебаева жиналысты қорытындылай келе, осының алдын алу үшін, отбасылық құндылықтарды сақтауды, ата-ана мен бала арасындағы түсініспеушілікті болдырмауға, үлкендер тарапынан жасөспірімдерге жасалатын қылмыстың алдын алуға байланысты мектеппен тығыз байланыста болуға, ата-ана мен мектеп әкімшілігі тарапында бір жақты шешімде болуға шақырды.

### Жиналыс қаулы етеді:

1. Қорытындылай келе, осы жағдайлардың алдын алдын алу мақсатында отбасылық құндылықтарды сақтау, ата-ана мен бала арасындағы түсініспеушілікті болдырмау, үлкендер тарапынан жасөспірімдерге жасалатын қылмыстың алдын алуға байланысты мектеппен тығыз байланыста болу, ата-ана мен мектеп әкімшілігі тарапында бір жақты шешімде болу жұмыстары күшейтілсін.

2. Бала тәрбиесінде отбасы тәрбиесінің жауапкершілігін арттыру мақсатында ата-аналардың жауапкершілігі арттырылсын.

3. Кәмелетке толмағандар арасындағы және кәмелетке толмағандарға қарсы жасалатын құқық бұзушылықтың, оның ішінде зорлау сипаттағы қылмыстардың, ерте жүктіліктің, аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу мақсатында мектепшілік тәрбие жоспарына сәйкес жұмыстар жүйелі жүргізілсін.

Мектеп директоры  
ДТЖО

Педагог-психолог  
Ата-аналар комитетінің  
төрағасы:

Хатшы:



Г.Утебаева

Е.Абубакиров

Г.Тағаева

А.Шойгараева

Н.Момбеков

Ұ. Абдуллаева



**№7 жалпы орта білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесінде  
кәмелетке толмаған жасөспірімдер арасында құқықбұзушылықтың алдын-алу  
мақсатындағы 2023-2024 оқу жылындағы жұмыс жоспарына сәйкес ата-аналармен  
бірге өткізілген жиналысының  
ХАТТАМАСЫ**

Өткізілген күні : 20.10.2023ж

Қатысқандар: 107

Абай ауылы

**Күн тәртібі:**

1. Жиналысты ашып, тақырыппен таныстыру: *МД м.у.а: Г.Утебаева*
2. «Құқық бұзушылықтың алдын алу – басты міндет»  
: *ДТІЖО: Е.Абубакиров Г.Тагаева*
3. «Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу» тақырыбында : *педагог-психолог  
А.Шойгараева*
4. «Бала құқығын қорғау» тақырыбында баяндама тақырыбында: **Келес АПБ ЖПҚ  
ЮПТ инспекторы полиция капитаны С.Жоракулов.Т. Пошаев Т.Садырбаев**
- 5.Басқада мәселелер бойынша : *ДОІЖО: Г.Бекбаева*

1. Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша мектеп директоры м.у.а: Г.Утебаева аудан көлемінде, соның ішінде №7 Жалпы орта білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесінде кәмелетке толмағандар арасындағы және кәмелетке толмағандарға қарсы жасалатын құқық бұзушылықтың, оның ішінде зорлау сипаттағы қылмыстардың, ерте жүктіліктің, аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу мақсатында мектепішілік тәрбие жоспарына сәйкес жұмыстар атқарылып жатқандығын және алдағы уақытта да жыл көлемінде жүргізілетіндігін айтып сөзін бастады. Г.Утебаева жиналыстың күн тәртібі мен мақсат міндеттерімен таныстырып өтті. Ол сөз барысында Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес неке мен отбасы, ана мен әке және бала мемлекеттің қорғауында болады. Алайда бүгінгі таңда баланың денсаулығы мен өміріне қауіп әлі де жоғары. Соңғы кездері кәмелетке толмағандарға қатысты заңға қайшы әрекеттер факторлары жиіленіп кетті. Жыл сайын жүздеген бала қылмыстың құрбаны болады . Оқу орындарында немесе оның маңайында болатын құқық бұзушылық алаңдатушылық тудыруда. Сонымен қатар қазіргі уақытта мектеп жасындағы балалардың көпшілігі бос уақыттарын ғаламторға, ұялы телефондарындағы әртүрлі бағдарламаларға қараумен өткізетіндігін, кейбір кездегі ғаламторға жағымсыз жаңалықтардың, бейнекөріністердің әсерінен баланың көзқарасы, психологиясы өзгеріп, ұрлық-зорлық әрекеті мен құқық бұзушылық фактілері орын алып жатады. Сондықтан әлеуметтік желілер арқылы жағымсыз көп ақпараттардың тез тарайтынын, балаларының ұялы телефонында тыйым салынған сайттарға кіріп-шығу, қолдану уақыттарына құрметті ата-аналар ерекше назар аударуларыңызды сұранамын деп сөзін аяқтады.

2. Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Тагаева есірткіге еліктеу мен татудың салдары Электронды темекі, насыбай,тб.сол сияқты сөзге терең тоқталды. Жиналыс барысында мектептің ДТІЖО Е.Абубакиров кәмелетке толмаған балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында аудандық және мектепішілік түрлі тақырыптарда іс-шаралар өтіп жатқандығын және алдағы уақыттарда жүргізілетіндігін айтып өтті. Онда Бала құқығын бекітетін маңызды заңдарға «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Кодексі, «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы», «Білім туралы», «Мемлекеттік жастар саясаты туралы», «Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылар туралы», «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы», «Отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйлері туралы» және тағы басқа да заңдар жатады. Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық

бұзушылық пен қылмыстың алдын алу және оны болдырмау бағытында сынып жетекшімен тығыз байланыста болу, ата-анасыз (заңды өкілсіз) шықпауын, ҚР Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің 442-1, 442-2 баптарында көрсетілген талаптарды орындап, түнгі сағат 22.00-ден таңғы 6.00-ге дейін ойын-сауық орындарына бармауын, үйден тыс жерде жалғыз жүрмеуін қадағалауды, жалпы балаларды күнделікті қадағалау керек. Ата-ана әрқашан мектеппен тығыз байланыста болып балалардың қауіпсіздігін ата-аналар тарапынан қамтамасыз ету қажеттігін айтып өтті.

3. Күн тәртібіндегі үшінші мәселе бойынша мектептің педагог-психологы А.Шойғараева «Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу» тақырыбында баяндама жасады. Қайсыбір дүниенің болмасын өз қолдану уақыты, мерзімі болады. Күн мен түнді ауыстырған жанның психикасы бұзылып, жүйке жүйесіне қысым келеді. Виртуалды өмірде жасаған әрекетін шынайы өмірде жасап қаншама бала қылмысқа барған. Бала ата-анасының жасағанын айнытпай қайталайды. Таңның атысынан күннің батысына дейін телефонды құшақтап жүретін ата-ананың баласы қандай болмақ? Әлде, олармен жарыса желіні ақтарады ма? Көз майын тауысып, кітап оқиды ма? «Ұяда не көрсен, ұшқанда соны ілерсің» дегендей отбасылардың барлығының жағдайы жақсы бола бермейді, кейбір келеңсіз отбасыларда болады, олармен тек түсіндіру шаралары арқылы ықпал ету жеткіліксіз болады. Бұл жағдайда қоғамдық ықпал медициналық және құқықтық шаралар қолданған жөн. Елімізде көптеген тұрмыстық зорлық-зомбылықтың зардабына ұшыраған балалар да кездесіп жатыр. Және сөз соңында тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу мақсатында «Ата-аналармен сауалнама» тақырыбында жұмыс жүргізді.

4. Күн тәртібіндегі төртінші мәселе бойынша Келес АПБ ЖПҚ ЮПТ инспекторы полиция капитаны С.Жоракулов және Т.Поштаев Т.Садырбаев Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылық пен қылмыстың алдын алу және оны болдырмау туралы айтып өтті.

Мектепшілік ата-аналар комитетінің төрағасы Н.Момбеков және әкелер кеңесінің төрағасы Төлтебай Айтқулов «Ұл тәрбиесі», «Қыз тәрбиесі» және «Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу» тақырыптарына қосымша шолу жасап кетті. Бала тәрбиесіне отбасы тәрбиесінің жауапкершілігін күшейту керектігін, алдағы уақытта қатты қолға алу керектігін айтты. Сондықтан барлығымыз жұмыла әрекет жасауымыз керек деп ойлаймын деп сөзін аяқтады.

Мектеп директоры м.у.а: Г.Утебаева жиналысты қорытындылай келе, осының алдын алу үшін, отбасылық құндылықтарды сақтауды, ата-ана мен бала арасындағы түсініспеушілікті болдырмауға, үлкендер тарапынан жасөспірімдерге жасалатын қылмыстың алдын алуға байланысты мектеппен тығыз байланыста болуға, ата-ана мен мектеп әкімшілігі тарапында бір жақты шешімде болуға шақырды.

### Жиналыс қаулы етеді:

1. Қорытындылай келе, осы жағдайлардың алдын алдын алу мақсатында отбасылық құндылықтарды сақтау, ата-ана мен бала арасындағы түсініспеушілікті болдырмау, үлкендер тарапынан жасөспірімдерге жасалатын қылмыстың алдын алуға байланысты мектеппен тығыз байланыста болу, ата-ана мен мектеп әкімшілігі тарапында бір жақты шешімде болу жұмыстары күшейтілсін.

2. Бала тәрбиесінде отбасы тәрбиесінің жауапкершілігін арттыру мақсатында ата-аналардың жауапкершілігі арттырылсын.

3. Кәмелетке толмағандар арасындағы және кәмелетке толмағандарға қарсы жасалатын құқық бұзушылықтың, оның ішінде зорлау сипаттағы қылмыстардың, ерте жүктіліктің, аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу мақсатында мектепшілік тәрбие жоспарына сәйкес жұмыстар жүйелі жүргізілсін.

Мектеп директоры м.у.а:  
ДТЖО:

Педагог-психолог:

Ата-аналар комитетінің  
төрағасы:

Хатшы:



Г.Утебаева

Е.Абубакиров

Г.Тагаева

А.Шойғараева

Н.Момбеков

Ұ. Абдуллаева

**«№7 жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде  
«Ата-аналармен жұмыс» күні тақырыбында кезектен тыс өткізілген ата-аналар  
жиналысының хаттамасы**

09.11.2023ж

Абай ауылы

Жиналысқа қатысқандар: Мектеп директорының м.у.а Г.Тагаева, мектеп әкімшілігі және ата-аналар, жалпы-31

**Күн тәртібінде:**

1. **«Қылмыссыз балалық шақ»** тақырыбындағы айлық іс-шараның мақсатымен таныстыру.  
(Мектеп директоры м.у.а Г.Тагаева)
2. **«Бала қауіпсіздігі – басты назарда»** кәметке толмаған балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында (Баяндамашы: ДТІЖО: Е.Абубакиров)
3. **«Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу»** және **«Ата-аналармен сауалнама»** тақырыптарында жұмыс жүргізу мақсатында (Баяндамашы: Мектеп педагог-психологы: Ш.Калтаева)

1. Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша мектеп директоры М.Қыдырбаева аудан көлемінде, соның ішінде «№7 жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде кәметке толмағандар арасындағы және кәметке толмағандарға қарсы жасалатын құқық бұзушылықтың, оның ішінде зорлау сипаттағы қылмыстардың, ерте жүктіліктің, аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу мақсатында жарияланған «Қылмыссыз балалық шақ» тақырыбында іс-шаралар айлығы бастау алғандығын айтып сөзін бастады. М.Қыдырбаева жиналыстың күн тәртібімен және айлық іс-шараның мақсат міндеттерімен таныстырып өтті. Ол сөз кезегінде Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес неке мен отбасы, ана мен әке және бала мемлекеттің қорғауында болады. Алайда бүгінгі таңда баланың денсаулығы мен өміріне қауіп әлі де жоғары. Соңғы кездері кәметке толмағандарға қатысты заңға қайшы әрекеттер факторлары жиіленіп кетті. Жыл сайын жүздеген бала қылмыстың құрбаны болады. Оқу орындарында немесе оның маңайында болатын құқық бұзушылық алаңдатушылық тудыруда. Сонымен қатар қазіргі уақытта мектеп жасындағы балалардың көпшілігі бос уақыттарын ғаламторға, ұялы телефондарындағы әртүрлі бағдарламаларға қараумен өткізетіндігін, кейбір кездегі ғаламторға жағымсыз жаңалықтардың, бейнекөріністердің әсерінен баланың көзқарасы, психологиясы өзгеріп, ұрлық-зорлық әрекеті мен құқық бұзушылық фактілері орын алып жатады. Сондықтан әлеуметтік желілер арқылы жағымсыз көп ақпараттардың тез тарайтынын, балаларының ұялы телефонында тыйым салынған сайттарға кіріп-шығу, қолдану уақыттарына құрметті ата-аналар ерекше назар аударуларыңызды сұранамын деді.

2. Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша мектеп директорының тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары Е.Абубакиров «Бала қауіпсіздігі – басты назарда» тақырыбында ұлдар және қыздар тәрбиесі жайлы сөз бастады. Жиналыс барысында мектептің ДТІЖО Е.Абубакиров кәметке толмаған балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында аудандық және мектепшілік түрлі тақырыптарда іс-шаралар өтіп жатқандығын және алдағы уақыттарда жүргізілетіндігін айтып өтті. Онда Бала құқығын бекітетін маңызды заңдарға «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Кодексі, «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы», «Білім туралы», «Мемлекеттік жастар саясаты туралы», «Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылар туралы», «Кәметке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы», «Отбасы үлгісіндегі балалар ауылы және жасөспірімдер үйлері туралы» және тағы басқа да заңдар жатады. Кәметке толмағандар арасындағы құқық бұзушылық пен қылмыстың алдын алу және оны болдырмау бағытында сынып жетекшімен тығыз байланыста болу, ата-анасыз (заңды өкілсіз) шықпауын, ҚР Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіндегі 442-1, 442-2 баптарында көрсетілген талаптарды орындап, түнгі сағат 22.00-ден таңғы 6.00-ге дейін ойын-сауық орындарына бармауын, үйден тыс жерде жалғыз жүрмеуін қадағалауды, жалпы балаларды күнделікті қадағалау керек. Ата-ана әрқашан

мектеппен тығыз байланыста болып балалардың қауіпсіздігін ата-аналар тарапынан қамтамасыз ету қажеттігін және ата-аналарға мына мәселелерге назар аударуын сұранды:

- балалардың өзінің жеке басына қатысты мәліметтерді: мекен-жайын, аты-жөнін, туылған жылын, телефон нөмерін, достарының аты-жөндері мен мекен -жайлары туралы ешқашан интернет желісіне енгізбеу керек екендігін, себебі кез-келген адам сенің жеке мәліметіңді кері пайдаланатындығын айтып түсіндірді.
- интернет желісінде танысқан достарымен кездескісі келсе міндетті түрде үлкен аға-әпкелер немесе ата-анаға айтып хабарласуын айтты. Себебі интернетте өзіне дос болып көрінген адам мүлде дос емес болуы мүмкін екендігін айтып түсіндірді.

3. Күн тәртібіндегі үшінші мәселе бойынша мектептің педагог-психологы Ш.Калтаева «Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу» тақырыбында баяндама жасады. Қайсыбір дүниенің болмасын өз қолдану уақыты, мерзімі болады. Күн мен түнді ауыстырған жанның психикасы бұзылып, жүйке жүйесіне қысым келеді. Виртуалды өмірде жасаған әрекетін шынайы өмірде жасап қаншама бала қылмысқа барған. Бала ата-анасының жасағанын айнытпай қайталайды. Таңның атысынан күннің батысына дейін телефонды құшақтап жүретін ата-ананың баласы қандай болмақ? Әлде, олармен жарыса желіні ақтарады ма? Көз майын тауысып, кітап оқиды ма? «Ұяда не көрсең, ұшқанда соны ілерсің» дегендей отбасылардың барлығының жағдайы жақсы бола бермейді, кейбір келеңсіз отбасыларда болады, олармен тек түсіндіру шаралары арқылы ықпал ету жеткіліксіз болады. Бұл жағдайда қоғамдық ықпал медициналық және құқықтық шаралар қолданған жөн. Елімізде көптеген тұрмыстық зорлық-зомбылықтың зардабына ұшыраған балалар да кездесіп жатыр. Және сөз соңында тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу мақсатында «Ата-аналармен сауалнама» тақырыбында жұмыс жүргізді.

Ата-аналар комитетінің төрағасы Н.Момбеков – «Ұл тәрбиесі», «Қыз тәрбиесі» және «Тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу» тақырыптарына қосымша шолу жасап кетті. Бала тәрбиесіне отбасы тәрбиесінің жауапкершілігін күшейту керектігін, алдағы уақытта қатты қолға алу керектігін айтты. Сондықтан барлығымыз жұмыла әрекет жасауымыз керек деп ойлаймын деп сөзін аяқтады.

Мектеп директорының м.у.а Г.Тагаева жиналысты қорытындылай келе, осының алдын алу үшін, отбасылық құндылықтарды сақтауды, ата-ана мен бала арасындағы түсініспеушілікті бролдырмауға, үлкендер тарапынан жасөспірімдерге жасалатын қылмыстың алдын алуға байланысты мектеппен тығыз байланыста болуға, ата-ана мен мектеп әкімшілігі тарапында бір жақты шешімде болуда, балаларының қолында міндетті түрде сүйікті кітабы және достарымен таза ауада айналатын уақыты, спортпен шұғылданатын уақыты болуы керек екендігін ата-аналарға ұғындырды.

### Жиналыс қаулы етеді:

1. Қорытындылай келе, осы жағдайлардың алдын алу мақсатында отбасылық құндылықтарды сақтау, ата-ана мен бала арасындағы түсініспеушілікті бролдырмау, үлкендер тарапынан жасөспірімдерге жасалатын қылмыстың алдын алуға байланысты мектеппен тығыз байланыста болу, ата-ана мен мектеп әкімшілігі тарапында бір жақты шешімде болу жұмыстары күшейтілсін.

2. Бала тәрбиесінде отбасы тәрбиесінің жауапкершілігін арттыру мақсатында ата-аналардың жауапкершілігі арттырылсын.

Мектеп директорының м.у.а  
МДТЖЖО:  
Педагог-психолог:  
Ата-аналар комитетінің  
төрағасы:  
Хатшы:



Г.Тагаева  
Е.Абубакиров  
Ш.Калтаева  
Н.Момбеков  
Ұ.Абдуллаева

**«№7 жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде 2023-2024 жаңа оқу жылының басталуына байланысты өткізген ата –аналар жиналысының хаттамасы**

**Өткен мерзімі:** 05.01.2024 жыл

**Қатысушылар:** Мектеп директорының м.у.а: Г.Тагаева

Ата-аналар комитетінің төрағасы: Н.Момбеков

Тәлімгер: Ұ. Абдуллаева

Ата-аналар- 75»

Сынып жетекшілер-35

**Күн тәртібінде:**

1. Жаңа оқу жылының басталуы және құқықтық тәртіп бұзушылықтың алдын алу.  
(ДТЖЖО Е.Абубакиров)
2. Мектеп формасы туралы және ұялы телефон, интернет т.б.
3. Басқада мәселелер

**Тыңдалды:**

Ата-аналар комитетінің төрағасы Н Момбеков күн тәртібіндегі мәселелермен таныстырып сөз кезегін берді.

Мектеп директорының міндетін уақытша атқарушы Г.Тагаева сөзге шығып, өздеріңізбен өткен оқу жылының мамыр айындағы ата-аналар жиналысында бекітілген «Мектептің ішкі тәртіп ережесі» бойынша әрбір оқушы мектепке мектеп формасында келуі керек дей келе «Мектеп формасы» және «Мектептің ішкі тәртіп ережесін бекіту» бойынша бекітілген мектеп ережесін оқып берді.

Әрбір бала 18 жасқа толғанша оқуына, киіміне, тәрбиесіне ата-аналар жауапты екенін айтты. Мектебімізде өткен оқу жылында хиджаб (орамал тағатын) киген оқушылар мектепте жоқ екенін айта келе олардың ата-аналарына заң талаптарын түсінгеніне рақметін айтты. Түнде сағат 22:00 ден кейін оқушылардың көшеде жүруіне болмайтынын, мешітке ата-аналарынсыз баруға болмайтынын, сабақтан қалдырмауды айтты.

2022-2023 оқу жылында мектеп оқушылары арасында психологиялық зерделеу жұмысы болғандығын, кемшіліктерді жою жөнінде айтылды. Сол үшін әрбір ата-ана, сынып жетекшілер балалармен жеке сөйлесу, әрекеттерін қадағалау керек. Жеке немесе отбасында отырғанда өмірге деген құштарлығын арттырып, жақсы мысалдар келтіріп, жақсы сөздер айтып, мектепте үйірмелерге қатысуына ықпал ету керектігін айтып сөзін аяқтады.

ДТЖЖО Е. Абубакиров биылға оқу жылының басталуына байланыста міндетті бірыңғай мектеп формасын сақтау талаптары бекітілмесе де жалпы мектепшілік бірыңғай мектеп формасын сақтауымыз керек екендігін айтып сөз бастады . Ұлдарымыз бен қыздарымыздың киетін киімдеріміздің түсі бірыңғай қою көк түсті костюм шалбар және юбка мен ақ түсті көйлек екенігін айта кетті. Жеткіншек әлі бала болса да, талап қоюы ересектердікіндей өз мүмкіндігін ажырата алмастан «Бәрін өзім істей аламын, сендер мені әлі бала деп ойлайсыңдар» деп үлкендерге наразылық білдіреді. Сондықтан да бала тәрбиесі өте күрделі мәселе екенін айтты. «Баланы бастан» дейді дана халқымыз. Ендеше бала тәрбиесіне ерекше мән беріп , ата-ана, мектеп, біз-сіз болып ынтымақпен жұмыс жүргізсек, «Қиын бала» деген болмаған болар еді дейді. Балаға мектеп формасын алып берер кезде осы ережені ескеруіміз керек екенін айтты.

Ата-аналар комитетінің төрайымы Н.Момбеков өз сөзінде оқушылар мектепке келгенделі хиджабта (орамал тағатын) келетін оқушылар жоқтығын және де бұрын соңды да мектеп ауласында орамалмен жүретін оқушылар болмағандығын айтып өтті.

Жарыссөзге мектеп директорының оқу ісі жөніндегі орынбасары Г.Утебаева, мектеп психологі Ш.Қалтаева және пән мұғалімдері Ә.Уканова, Н.Жорабай, ата-аналар С.Оразымбетов т.б. ата-аналар өз ойларын ортаға салды.

Жиналыс жоғарыда айтылғандарды тыңдап талқылай келе төмендегідей шешімге келді.

### Қаулы:

1. Маңызды да өзекті болып табылатын бала тәрбиесінің дұрыс жолға қойылуын қадағалансын.
2. Жалпы оқушылар бірыңғай мектеп формасын сақтау керектігі қолға алынсын.
3. Ата-аналар мен мектеп арасындағы байланыс күшейтілсін.

Мектеп директорының м.у.а.

Г.Тагаева

Ата-аналар комитетінің төрайымы:

Н.Момбеков

Тәлімгер:

Ұ.Абдуллаева

Хатшы:

А.Лесова



«№7 жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік  
мекемесінде 2023-2024 жаңа оқу жылының басталуына байланысты өткізген  
ата –аналар жиналысының хаттамасы

Өткен мерзімі: 26.10.2023 жыл  
Қатысушылар: Мектеп директорының м.у.а: Г.Утебаева  
Ата-аналар комитетінің төрағасы: Н.Момбеков  
Тәлімгер: Ұ.Абдуллаева

Абай ауылы

Ата-аналар- 75  
Сынып жетекшілер-36

**Күн тәртібінде:**

1. Құқық бұзушылықтың алдын алу жайында баяндама (ДТЖО Г.Тагаева)
2. Маусымдық лагерьге жіберілетін оқушылар, тегін ыстық тамақпен, жолдамалармен, өзге де материалдық көмекпен қамтамасыз ету (ДЖІЖО Е.Абубакиров)
3. Басқа да мәселелер

**Тыңдалды:**

Ата-аналар комитетінің төрағасы Момбеков Нұрбек күн тәртібіндегі мәселелермен таныстырып сөз кезегін берді.

Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Тагаева сөзге шығып, өздеріңізбен өткен оқу жылының мамыр айындағы ата-аналар жиналысында бекітілген «Мектептің ішкі тәртіп ережесі» бойынша әрбір оқушы мектепке мектеп формасында келуі керек дей келе «Мектеп формасы» және «Мектептің ішкі тәртіп ережесін бекіту» бойынша бекітілген мектеп ережесін оқып берді.

Әрбір бала 18 жасқа толғанша оқуына, киіміне, тәрбиесіне ата-аналар жауапты екенін айтты. Мектебімізде өткен оқу жылында хиджаб (орамал тағатын) киген оқушылар мектепте жоқ екенін айта келе олардың ата-аналарына заң талаптарын түсінгеніне рақметін айтты. Түнде сағат 22:00 ден кейін оқушылардың көшеде жүруіне болмайтынын, мешітке ата-аналарынсыз баруға болмайтынын, сабақтан қалдырмауды айтты.

2023-2024 оқу жылында мектеп оқушылары арасында психологиялық зерделеу жұмысы болғандығын, кемшіліктерді жою жөнінде айтылды. Сол үшін әрбір ата-ана, сынып жетекшілер балалармен жеке сөйлесу, әрекеттерін қадағалау керек. Жеке немесе отбасында отырғанда өмірге деген құштарлығын арттырып, жақсы мысалдар келтіріп, жақсы сөздер айтып, мектепте үйірмелерге қатысуына ықпал ету керектігін айтты.

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Тагаева мектептің ата-анамен, отбасымен байланысын нығайту жайында кеңінен тоқталды. Мектеп-оқушы-ата-ана триадасы жұмысы сапасының қазіргі уақытта тиімділігін нақты мысалдармен түсіндірді.

Г.Тагаева кәмелет жасына толмағандар арасындағы құқықбұзушылықтың алдын алу жөнінде баяндама оқыды.

Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Е.Абубакиров жазғы лагерьге жіберілген оқушылар, тегін ыстық тамақпен, жолдамалармен, өзге де материалдық көмекпен қамтамасыз ету барысында атқарылып жатқан жұмыстарға толыққанды тоқталды.

Ата-аналар комитетінің төрағасы Н. Момбеков өз сөзінде оқушылар жаңа оқу жылына мектепке келгелі хиджабта (орамал тағатын) келетін оқушылар жоқтығын

және де бұрын соңды да мектеп ауласында орамалмен жүретін оқушылар болмағандығын айтып өтті.

Жарыссөзге мектеп директорының оқу ісі жөніндегі орынбасары Г.Бекбаева, пән мұғалімдері Ұ.Есенбекова, Э.Қуандықова, ата-аналар М.Оразбаев, Н.Сәрсенов, т.б. ата-аналар өз ойларын ортаға салды.

Жиналысқа қатысушылар жоғарыда айтылғандарды тыңдап талқылай келе төмендегідей шешімге келіп,

### Қаулы етті:

1. Маңызды да өзекті болып табылатын бала тәрбиесінің дұрыс жолға қойылуы қадағалансын.
2. Жалпы оқушылар бірыңғай мектеп формасын сақтау керектігі қолға алынсын.
3. Ата-аналар мен мектеп арасындағы байланыс күшейтілсін.
4. Мектеп-оқушы-ата-ана триадасы жұмысы сапасы арттырылсын.
5. Маусымдық лагерьге жіберілетін оқушылар, тегін ыстық тамақпен, жолдамалармен, өзге де материалдық көмекпен қамтамасыз ету бақылансын.
6. Мектеп инспекторы Т.Садырбаевпен біргелікте құқықбұзушылықтың алдын алу жұмысы жалғастырылсын.

Мектеп директорының м.а.

Ата-аналар комитетінің төрағасы:

Тәлімгер:

Хатшы:



Г.Утебаева

Н. Момбеков

Ұ.Абдуллаева

А.Лесова



«№7 жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік  
мекемесінде ата –аналар жиналысының

**Хаттамасы**

**Өткен мерзімі:** 09.02.2024 жыл

**Қатысушылар:** Мектеп директоры: Е. Шаймаханов

Ата-аналар комитетінің төрағасы: Н. Момбеков

Ауыл биі : Н. Избасаров

ДТІЖО : Е. Абубакиров Г. Тагаева

Тәлімгер: Ұ. Абдуллаева

Ата-аналар- 82

Сынып жетекшілер-35

**Күн тәртібінде:**

1. Мектеп оқушыларының қатысуы, кешігуі ,формасы. « Баяндама»  
Тәрбие орынбасары Г. Тагаева

2. Екі тоқсан бойынша оқушылармен атқарылған жұмыстар. Педагог -  
психолог А. Шойғараева

3. Түрлі мәселелер

**Тыңдалды:**

Ата-аналар комитетінің төрағасы Н. Момбеков күн тәртібіндегі мәселелермен таныстырып сөз кезегін берді.

Бірінші мәселе бойынша мекетеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Тагаева сөзге шықты. Оқушыларды тәртібі мен тәрбиесіне көңіл бөлу керектігін түсіндірді . Күнделікті әр күні 1-сабаққа білім алушыларды сынып жетекшілер мектеп фойесінде сағат 7:30-дан бастап күтіп алады. Мектеп директоры мен директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары 1-сабақта әр сыныптағы сабаққа қатысып отырған оқушы санын тексереді. Бастауыш сынып оқушыларынан 1-2 ғана ауырып қалған жағдай болмаса түгел қатысады. Оқушылардың сабаққа кешігіп келу динамикасы 100-ден 52-ге түсті. Кешігіп келетіндердің басым бөлігі 8-11 сынып білім алушылары. Кейбіреулері ұйықтап қалып, 2-сабаққа келеді. Сондықтан құрметті ата-аналар, перзенттеріңізді ертерек оятып, таңғы шайын беріп, мектепке ерте келулерін айтты.

«Мектептің ішкі тәртіп ережесі» бойынша әрбір оқушы мектепке мектеп формасында келуі керектігін ескертті. Қыз баланың тәрбиесіне қатты көңіл бөліңіздер. Қызыңызбен досыңыздай сырласыңыз, оның кіммен дос болып, күнделікті не істеп жүргенінен хабардар болыңыздар. Өйткені, қыз баланың ең жақын аяулы досы ең бірінші анасы болуы қажет.

## Қаулы:

1. Балалардың мектептен тыс уақыттағы әрекеттерін бақылау және ата-аналар арасында оқушылардың құқықбұзушылығының алдын алуды түсіндіру үшін, ата-аналар арасындағы түрлі түсініспеушіліктерді шешу үшін мобильді топ құрылсын. Мобильді топ құрамы төмендегідей бекітілсін:

Момбеков Нұрбек

Оразбаев Марат

Избасаров Нұржан

Абубакирова Жанар

Налибаева Жұмагул

2. Оқушылардың сабаққа келуі кешікпеуі және қайту барысы ерекше бақылауға алынсын.

3. Әрбір ата-ана баланың телефонын бақыласын, сабақ уақытында пайдаланбау жөнінде нұсқаулық жүргізілсін.

Мектеп директоры

Ата-аналар комитетінің төрағасы:

Хатшы



**Е. Шаймаханов**

**Н.Момбеков**

**Ұ.Абдуллаева**

**№ 7 жалпы орта мектеп білім беретін  
коммуналдық мемлекеттік мекемесі**

## **Баяндама**

# **Құқық бұзушылықтың алдын алу**

**2023-2024 оқу жылы**

## Құқық бұзушылықтың алдын алу

Бүгінгі күнгі қоғамның алдында тұрған басты міндеттердің бірі - балалар мен жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын-алу, кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыстың өсуіне жол бермеу.

Бұл мәселе қазіргі таңда көкейтесті мәселелердің біріне айналып отыр, себебі өмірлік қиын жағдайға душар болған жасөспірімдердің саны азаяр емес. Бұл санатқа, көбінесе отбасылық жағдайы нашар, демалыс мезгілі ойластырылмаған, өздеріне өздері бас болып жүрген балалар жатады.

Құқық бұзушылықты болдырмау мақсатында оқу жылының басынан бері біздің мектепте атқарылып жатқан жұмыстарға тоқталып кетсем. Оқу жылының басында құқық бұзушылықтың алдын-алу мақсатында жүргізілетін іс-шаралар жоспары жасалып, бекітілген болатын. Жоспарда сәйкес бекітілген іс-шаралар өткізіліп отырды.

Жасөспірімдер арасында құқық бұзушылықтың алдын-алу және де құқық бұзушылықпен күресуде көмек көрсету мақсатында мектебімізде «Полицияға Жәрдемдесу Жедер Тобы» құрылды. Сонымен бірге, бүгінде мектебімізде спорттық үйірмелер құрылған.

Қылмыстың алдын алудың бірден-бір жолы – оқушылардың мектептен тыс уақытта қосымша біліммен қамтылуын дұрыс ұйымдастыру. Бүгінгі күні мектептегі мектептен тыс оқушы қосымша біліммен қамтылып отыр.

Осы атқарылған жұмыстардың нәтижесінде кәмелетке толмаған жасөспірімдер арасында бүгінгі таңға дейін аудандық ішкі істер бөліміне оқушымыз тіркелмеген болатын.

Жалпы, құқық тәртібін бұзуға бейім балалар қайдан шығады? Жасыратыны жоқ, қоғамдық тәртіпті бұзған, қылмыс жасаған, сөйтіп ішкі істер бөлімдерінде есепте тұрған балалардың басым бөлігі жайсыз отбасылардан шығады. Ал енді бір тобы кейбір ата-аналардың бала тағдырына аландамауынан, оларды өз

2

беттерінше қалдырып, мектептен тыс уақыттарында немен айналысып жүргендерін қадағаламауынан пайда болады. Сондықтан тәртібі нашар оқушылармен жүйелі жұмыс жүргізуден жалықпау керек.

«Ел болам десең, бесігінді түзе» деп атамыз қазақ айтқандай, бүгінгі жастар еліміздің болашағы. Жастар қоғамымыздың жүрек дүрсілі, өзегі. Ұлтымыздың өсуі де, өшуі де жастарға тікелей байланысты. Жастар туған мемлекетіміздің тәуелсіздігін баянды етуге, қуатын арттыруға, оның игілігіне қызмет етуге парыздар. Ол үшін әрбір жас еліміздің тұтастығын, жеріміздің бүтіндігін, халқымыздың жарастығын аман сақтай білу қаншалықты үлкен тарихи жауапкершілік екенін жан жақты сезінуі керек.

Азаматтың міндеті - заң талаптарын бұзбау, екінші жағынан өзіне жүктелген міндетін орындау. Өйткені заң дегеніміз өмірдің нәрі. Заңның мықтылығы атында емес, адалдығы мен әділдігінде. Заңның ең басты мақсаттарының бірі – қоғамдағы алуан мінезді адамдарды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. Занды білмеу – құқықтық мәдениеттің елеулі кемшілігі. Занды білмеу, оны бұзу жауапкершіліктен құтқармайды.

Әрбір бала Қазақстан

Республикасының Конституциясын және заңдарын сақтауға, басқа адамдардың құқықтарын, бостандығын, ар-ожданы мен қадір-қасиетін, Республиканың мемлекеттік нышандарын құрметтеуге, еңбекке жарамсыз ата-анасына қамқорлық жасауға, тарихи және мәдени мұралардың сақталуына қамқорлық жасауға, тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтауға, табиғатты сақтауға және табиғи байлықтарға ұқыпты қарауға міндетті.

Сонымен қатар ата-анасы немесе басқа да заңды өкілдері өздерінің қабілеті мен қаржы мүмкіндіктері шегінде баланың жан-жақты дамуы үшін қажетті жағдай жасауға міндетті.

Ата-анасы баланы тәрбиелеуге, оны күтіп-бағуды жүзеге асыруға, материалдық жағынан қолдап, оның әл-ауқатына қамқорлық жасауға, тұрғын үймен қамтамасыз етуге міндетті.

Баланың ата-анасы, басқа да заңды өкілдері, мемлекеттік органдар, сондай-ақ баланы тәрбиелеу мен оған білім беру функциясын жүзеге асыратын ұйымдар салауатты өмір салтын және алкогольді өнімдер мен темекі бұйымдарының зиянды екенін насихаттауға міндетті.

Ата-ананың немесе басқа да заңды өкілдердің кәмелетке толмаған балаларды тәрбиелеу мен оқыту жөніндегі міндеттерді орындамауы — жеті айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады. 13874 тенге

Осы баптың бірінші бөлігінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекет — жиырма айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға 39640 тг не он бес тәулікке дейін әкімшілік қамаққа алуға әкеп соғады

Кәмелетке толмағандардың түнгі уақытта заңды өкілдерінің еріп жүруінсіз сағат 22-ден таңғы 6-ға дейін ойын-сауық мекемелерінде болуы — заңды өкілдеріне үш айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады- 5946

Кәмелетке толмағандардың заңды өкілдерінің еріп жүруінсіз тұрғынжайдан тыс жерде сағат 23-тен таңғы 6-ға дейін болуы — заңды өкілдеріне ескерту жасауға әкеп соғады.

Осы баптың бірінші және екінші бөліктерінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекеттер — заңды өкілдеріне он бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады. 29730 тг.

Жоғарыда аталған заңды нормативтік құжаттардың мақсаттары мен міндеттерін толық баяндап жеткізудегі мақсатымыз: жастар арасында тәртіп орнату, тұлғалардың дербес жауапкершілігін арттыру, қылмысты болдырмау жолдарын дамытып, жандандыру. ол сіздермен біздің бірлесіп

отырып, яғни мектеп пен ата-ана болып жұмыс жасағанда ғана жүзеге аспақ. Сонда жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтар азайып балаларымыз құқылы, дербес ортада өмір сүреді. Тағдыр таразысының қалай қарай ауатыны – бесіктің қалай тербелетіне байланысты дегендей, бүгінгі ұрпақ ертең мемлекеттің тұтқасын ұстар бір азамат. Жастар туған мемлекетімізді баянды етуге, қуатын арттыруға, оның игілігіне қызмет етуге парыздар екенін сезініп жетілуі тиіс. Жігері жалын боп жанып, өрелі өрге талпынған бүгінгі белсенді жастар мемлекет еңсесінің биік тұғырының берік қалануына сүбелі үлес қосып жатса, қазақтығы қанында азаматтығы жанында буырқанған бөрі тәңірлі еліміздің рухының мықты екендігінің айғағы емес пе? Меже биік, межеден табылу абырой. Құрметті ата-аналар, бірге жұмыла жұмыс жасайық.

А. Жамаева,  
МҰ ЖОАҚ директорының  
тәртіп ісін қолында  
орынбасары,



**№ 7 жалпы орта мектеп білім беретін  
коммуналдық мемлекеттік мекемесі**

## **Баяндама**

**Білім алушылардың сабаққа кешігіп келуі  
және тәртібі**

**2023-2024 оқу жылы**



## **БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ 1-АУЫСЫМДАҒЫ 1-САБАҚҚА КЕШІГІШ КЕЛУІ**

Құрметті ата-аналар, әр күні 1-сабаққа білім алушыларды сынып жетекшілер мектеп фойесінде сағат 7:30-дан бастап күтіп алады. Мектеп директоры мен директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары 1-сабақта әр сыныптағы сабаққа қатысып отырған оқушы санын тексереді. Бастауыш сынып оқушыларынан 1-2 ғана ауырып қалған жағдай болмаса түгел катысады. Оқушылардың сабаққа кешігіп келу динамикасы 100-ден 52-ге түсті. Кешігіп келетіндердің басым бөлігі 8-11 сынып білім алушылары. Кейбіреулері ұйықтап қалып, 2-сабаққа келеді. Сондықтан құрметті ата-аналар, перзенттеріңізді ертерек оятып, таңғы шайын беріп, мектепке жіберулеріңізді сұраймыз.

Баланы себепсіз мектептен қалдырмаңыздар. Мектепке себепсіз 10 күн келмеген баланың ата-анасына айыппұл салынатындығын естеріңізге салғым келеді. Қазақстан Республикасының 30-бабына сәйкес орта білім беру міндетті деп көрсетілген. Сонымен қатар, Қазақстан Республикасы «Неке және отбасы жөніндегі» Заңының 62-бабы, 3-тармағында ата-ана баласының орта білім алуын қамтамасыз етуге міндеттеледі.

Қазақстан Республикасы «Білім туралы» Заңының 49-бабы, 2-тармағының 4-тармақшасында ата-анасы немесе заңды өкілдері балалардың оқу орнындағы сабаққа баруын қамтамасыз етуге міндетті. Жоғары келтірілген заңдарды бұзу әкімшілік жауапкершілікке әкеп соғатыны назарыңызға жеткізіледі.

Атап айтқанда, Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Қазақстан Республикасы Кодексінің 409-бабы, 2-тармағында ата-аналардың немесе өзге заңды өкілдердің Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы заңнамасында көзделген міндеттерді орындамауы немесе тиісінше орындамауы айыппұл салуға әкеп соғады.

### **ҚЫЗ БАЛАНЫҢ ТӘРБИЕСІ**

Қыздардың ата-аналары, сіздерден өтініш: оқушы қыз мектепке шашын жинап, боянбай, тырнағын өсірмей келуі керек. Айына бір рет болатын қыздар кеңесінде қаншама рет түсіндіріп жатқанымызбен кейбіреулер айтқанға құлақ аспайды. Сондықтан біргелікте тәрбиелейік, құрметті ата-аналар.

Қыз баланың тәрбиесіне қатты көңіл бөліңіздер. Қызыңызбен досыңыздай сырласыңыз, оның кіммен дос болып, күнделікті не істеп жүргенінен хабардар болыңыздар. Өйткені, қыз баланың ең жақын аяулы досы ең бірінші анасы болуы қажет. Күнделікті күйбең тіршілік пен немқұрайдылықтың арқасында ауданымыздағы бір ауыл мектебінің 7 сынып оқушысы ұл босанды. Қызының аяғы ауыр екенін өз анасы білмеген. Ең сорақысы: қыз өзінің бір үйде тұратын ағасымен жыныстық қарым-қатынаста болған.

Өкінішке орай, отбасыда дұрыс тәрбие берілмегендіктен оқушылардың арасында боқауыз, былапыт сөздерді мағынасына түсінбей айтатындар бар.

Оның мағынасын түсінбей құрдастары іліп алып қолданатыны өзегінді өртейді.

Тәрбие саласында өркендерді патриоттық рухта тәрбиелеуге барынша атсалысудамыз. Ұлдар мен қыздарға бір-бірінді кекетпендер, мазақтамандар, ренжіткен болса өзара төбелеспей, тәрбие ісі жөнінде орынбасарға айтындар. Мәселені шешуге жәрдем береміз деп қаншама рет ескерткенімізге қарамастан келеңсіз жайттар орын алғаны өкінішті.

2024 жылы 30 қаңтар күні 6 және 8 сыныптың оқушы қыздары мектептен қайтар жолда сағат 19:20-лар шамасында төбелесіп, екі жақтың ата-аналары бір-біріне қарсы арыз жазып, қылмыстық іс ашылды. Дене жарақатын алған қыз ауруханада жатыр. Баласының тәрбиесіне дұрыс қарамағаны үшін екі ата-анаға да айыппұл тағайындалады.

### **Құқық бұзушылықтың алдын алу**

Жалпы, құқық тәртібін бұзуға бейім балалар қайдан шығады? Жасыратыны жоқ, қоғамдық тәртіпті бұзған, қылмыс жасаған, сөйтіп ішкі істер бөлімдерінде есепте тұрған балалардың басым бөлігі жайсыз отбасылардан шығады. Ал енді бір тобы кейбір ата-аналардың бала тағдырына аландамауынан, оларды өз беттерінше қалдырып, мектептен тыс уақыттарында немен айналысып жүргендерін қадағаламауынан пайда болады. Сондықтан тәртібі нашар оқушылармен жүйелі жұмыс жүргізуден жалықпау керек. Өкінішке орай 2 оқушымыз аудандық ішкі істер бөлімінде есепке алынған.

«Ел болам десең, бесігінді түзе» деп атамыз қазақ айтқандай, бүгінгі жастар еліміздің болашағы. Жастар қоғамымыздың жүрек дүрсілі, өзегі. Ұлтымыздың өсуі де, өшуі де жастарға тікелей байланысты. Жастар туған мемлекетіміздің тәуелсіздігін баянды етуге, қуатын арттыруға, оның игілігіне қызмет етуге парыздар. Ол үшін әрбір жас еліміздің тұтастығын, жеріміздің бүтіндігін, халқымыздың жарастығын аман сақтай білу қаншалықты үлкен тарихи жауапкершілік екенін жан жақты сезінуі керек.

Азаматтың міндеті - заң талаптарын бұзбау, екінші жағынан өзіне жүктелген міндетін орындау. Өйткені заң дегеніміз - өмірдің нәрі. Заңның мықтылығы атында емес, адалдығы мен әділдігінде. Заңның ең басты мақсаттарының бірі – қоғамдағы алуан мінезді адамдарды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. Заңды білмеу – құқықтық мәдениеттің елеулі кемшілігі. Заңды білмеу, оны бұзу жауапкершіліктен құтқармайды.

Әрбір бала Қазақстан Республикасының Конституциясын және заңдарын сақтауға, басқа адамдардың құқықтарын, бостандығын, ар-ожданы мен қадір-қасиетін, Республиканың мемлекеттік нышандарын құрметтеуге, еңбекке жарамсыз ата-анасына қамқорлық жасауға, тарихи және мәдени мұралардың сақталуына қам-қарекет жасауға, тарих және мәдениет ескерткіштерін

сақтауға, табиғатты сақтауға және табиғи байлықтарға ұқыпты қарауға міндетті.

Сонымен қатар ата-анасы немесе басқа да заңды өкілдері өздерінің қабілеті мен қаржы мүмкіндіктері шегінде баланың жан-жақты дамуы үшін қажетті жағдай жасауға міндетті.

Ата-анасы баланы тәрбиелеуге, оны күтіп-бағуды жүзеге асыруға, материалдық жағынан қолдап, оның әл-ауқатына қамқорлық жасауға, тұрғын үймен қамтамасыз етуге міндетті.

Баланың ата-анасы, басқа да заңды өкілдері, мемлекеттік органдар, сондай-ақ баланы тәрбиелеу мен оған білім беру функциясын жүзеге асыратын ұйымдар салауатты өмір салтын және алкогольді өнімдер мен темекі бұйымдарының зиянды екенін насихаттауға міндетті.

Ата-ананың немесе басқа да заңды өкілдердің кәмелетке толмаған балаларды тәрбиелеу мен оқыту жөніндегі міндеттерді орындамауы –жеті айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады. 13874 тенге

Осы баптың бірінші бөлігінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекет –жиырма айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға 39640 тг не он бес тәулікке дейін әкімшілік қамаққа алуға әкеп соғады

Кәмелетке толмағандардың түнгі уақытта заңды өкілдерінің еріп жүруінсіз сағат 22-ден таңғы 6-ға дейін ойын-сауық мекемелерінде болуы –заңды өкілдеріне үш айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады- 5946

Кәмелетке толмағандардың заңды өкілдерінің еріп жүруінсіз тұрғынжайдан тыс жерде сағат 23-тен таңғы 6-ға дейін болуы –заңды өкілдеріне ескерту жасауға әкеп соғады.

Осы баптың бірінші және екінші бөліктерінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекеттер –заңды өкілдеріне он бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады. 29730 тг.

Жоғарыда аталған заңды нормативтік құжаттардың мақсаттары мен міндеттерін толық баяндап жеткізудегі мақсатымыз: жастар арасында тәртіп орнату, тұлғалардың дербес жауапкершілігін арттыру, қылмысты болдырмау жолдарын дамытып, жандандыру сіздермен біздің бірлесе отырып, яғни мектеп пен ата-ана болып жұмыс жасағанда ғана жүзеге аспақ. Сонда жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтардың алдын аламыз.

**Тагаева Г.А.,**  
**директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары.**

**«№7 жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде  
Абай ауылындағы әділ билер жанында құрылған топ пен ата-аналардың кездесуінің  
хаттамасы**

**Өткен мерзімі:** 20.02.2024 жыл

**Қатысушылар:** Мектеп директоры: Е.Шаймаханов

Ата-аналар комитетінің төрағасы: Н.Момбеков

Абай ауылы әкімдігінің маманы: Ә.Мұхамедалиева

КАИБ ювеналды полиция инспекторлары: Т.Садырбаев, Т.Қоштаев

Ата-аналар- 75

Сынып жетекшілер-35

**Күн тәртібінде:**

1. Мектеп директоры Е.Шаймаханов сабаққа кешігуді тоқтату мен ұялы телефонды қажетті кезде қолдану жайында.
2. Ауыл биі Н.Избасаров ата-ана мен мектеп арасындағы байланысты барынша нығайту туралы.
3. Аудандық ішкі бөлімінің полиция инспекторлары: Т.Садырбаев пен Т.Қоштаев құқықбұзушылық, әлімжеттік, лудоманияның алдын алу жайында.
4. Аудандық қоғамдық кеңестің мүшесі Ж.Абдраимов мектептегі даналық, әкелер, аналар, ағалар, жеңгелер мектебінің жұмысын барынша жандандыруға атсалысу жайында.
5. Ата-аналар комитетінің төрағасы Н.Момбеков ата-ананың перзенті алдындағы борышын терең сезінуге шақыру.
6. Басқа да мәселелер

**Тыңдалды:**

Ата-аналар комитетінің төрағасы Н.Момбеков күн тәртібіндегі мәселелермен таныстырып сөз кезегін берді.

Мектеп директоры Е.Шаймаханов әр күні 1-сабаққа білім алушыларды сынып жетекшілер мектеп фойесінде сағат 7:30-дан бастап күтіп алады. Мектеп директоры мен директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары 1-сабақта әр сыныптағы сабаққа қатысып отырған оқушы санын тексереді. Бастауыш сынып оқушыларынан 1-2 ғана ауырып қалған жағдай болмаса түгел қатысады. Оқушылардың сабаққа кешігіп келу динамикасы 100-ден 52-ге түсті. Кешігіп келетіндердің басым бөлігі 8-11 сынып білім алушылары. Кейбіреулері ұйықтап қалып, 2-сабаққа келеді. Сондықтан құрметті ата-аналар, перзенттеріңізді ертерек оятып, таңғы шайын беріп, мектепке жіберулеріңізді сұраймыз.

Ауыл биі Н.Избасаров ата-ана мен мектеп арасындағы байланысты барынша нығайту туралы өз ойын ортаға салды. Бала тәрбиесі өте күрделі мәселе екенін айтты. «Баланы бастан» дейді дана халқымыз. Ендеше бала тәрбиесіне ерекше мән беріп, ата-ана, мектеп, біз-сіз болып ынтымақпен жұмыс жүргізсек, «Тәрбиесі қиын бала» болмаған болар еді.

Аудандық ішкі бөлімінің полиция инспекторлары: Т.Садырбаев пен Т.Қоштаев құқықбұзушылық, әлімжеттік, лудоманияның алдын алу жайында кеңінен тоқталды. Ата-ананың немесе басқа да заңды өкілдердің кәмелетке толмаған балаларды тәрбиелеу мен оқыту жөніндегі міндеттерді орындамауы –жеті айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады. 13874 тенге. Осы баптың бірінші бөлігінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекет –жиырма айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға 39640 тг не он бес тәулікке дейін әкімшілік қамалға алуға әкеп соғады. Кәмелетке толмағандардың түнгі уақытта заңды өкілдерінің еріп жүруінсіз сағат 22-ден таңғы 6-ға дейін ойын-сауық мекемелерінде болуы – заңды өкілдеріне үш айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады – 5946. Кәмелетке толмағандардың заңды өкілдерінің еріп жүруінсіз тұрғынжайдан тыс жерде сағат 23-тен таңғы 6-ға дейін болуы – заңды өкілдеріне ескерту жасауға әкеп соғады. Осы баптың бірінші және екінші бөліктерінде көзделген, әкімшілік жаза

колданылганнан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекеттер – заңды өкілдеріне он бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде 29730 тг. айыппұл салуға әкеп соғады.

Жоғарыда аталған заңды нормативтік құжаттардың мақсаттары мен міндеттерін толық баяндап жеткізудегі мақсатымыз: жастар арасында тәртіп орнату, тұлғалардың дербес жауапкершілігін арттыру, қылмысты болдырмау жолдарын дамытып, жандандыру. ол сіздермен біздің бірлесе отырып, яғни мектеп пен ата-ана болып жұмыс жасағанда ғана жүзеге аспақ. Сонда жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтар азайып балаларымыз құқылы, дербес ортада өмір сүреді. Тағдыр таразысының қалай қарай ауатыны – бесіктің қалай тербелетіне байланысты дегендей, бүгінгі ұрпақ ертең мемлекеттің тұтқасын ұстар бір азамат. Жастар туған мемлекетімізді баянды етуге, қуатын арттыруға, оның игілігіне қызмет етуге парыздар екенін сезініп жетілуі тиіс.

Аудандық қоғамдық кеңестің мүшесі Ж.Абдраимов мектептегі даналық, әкелер, аналар, ағалар, жеңгелер мектебінің жұмысын барынша жандандыруға атсалысу жайында айтты. Бұл мектептердің қоғам өмірінде атқарар міндеті зор: өмірлік қиын жағдайларға тап болған ата-аналармен сұхбаттасып, оқушылармен қоғамға жат әрекеттер мен құқық бұзушылықтың алдын алады. Отбасы құндылықтарын қалпына келтіріп, салт-дәстүрлерді дәріптейді.

Ата-аналар комитетінің төрағасы Н.Момбеков кейбір әкелердің мектепке жиналысқа келуге намыстанатынын, перзентінің болашағына немқұрайдылық танытатынына ашынды.

Жарыссөзге мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Тагаева, пән мұғалімдері Ұ.Есенбекова, Ә.Уканова, Н.Жорабай, ата-аналар С.Оразымбетов, Қ.Медетбаев, т.б. ата-аналар өз ойларын ортаға салды.

Жиналысқа қатысушылар жоғарыда айтылғандарды тындап, талқылай келе төмендегідей шешімге келді.

#### Қаулы:

1. Сабакқа кешігу тоқтатылып, ұялы телефонды қажетті кезде қолданылсын.
2. Ата-ана мен мектеп арасындағы байланысты барынша нығайтылсын.
3. Құқықбұзушылық, әлімжеттік, лудоманияның алдын алынсын.
4. Даналық, әкелер, аналар, ағалар, жеңгелер мектебінің жұмысын барынша жандандырылсын.
5. Ата-ананың перзенті алдындағы борышын терең сезінуге шақыру жалғассын.

Мектеп директоры:

Е.Шаймаханов

Ата-аналар комитетінің төрағасы:

Н.Момбеков

Хатшы:

А.Лесова



**«№7 жалпы орта білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде көктемгі демалыста кәмелет жасына толмағандардың арасында құқықбұзушылыққа, зорлық-зомбылыққа, суицидке жол бермеуді түсіндіру мақсатында өткізілген ата-аналар жиналысының хаттамасы**

**Өткен мерзімі:** 20.03.2024 жыл

**Қатысушылар:** мектеп директоры Е.Шаймаханов

Ата-аналар комитетінің төрағасы Н.Момбеков

**Ата-аналар:** 50

**Сынып жетекшілер:** 35

**Күн тәртібінде:**

1. Көктемгі демалыста кәмелет жасына толмағандардың арасында құқықбұзушылыққа, зорлық-зомбылыққа, суицидке жол бермеу (ДТЖО Г.Тагаева)
2. Абай ауылындағы мектептерде кәмелет жасына толмағандар арасында жасалған құқықбұзушылықтар жайында (Келес аудандық ІІБ ювеналды полиция тобының инспекторы, полиция капитаны Т.Садырбаев)
3. Басқа да мәселелер.

**Тыңдалды:**

Ата-аналар комитетінің төрағасы Н.Момбеков күн тәртібіндегі мәселелермен таныстырып, сөз кезегін мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Г.Тагаеваға берді. Ол көктемгі демалыста кәмелет жасына толмағандардың арасында құқықбұзушылыққа, зорлық-зомбылыққа, суицидке жол бермеуді түсіндіру үшін ата-аналар жиналысын өткізу жайында аудандық білім бөлімі тарапынан тапсырма берілгенін айтты. Өйткені, өкінішке орай, елімізде алдыңғы жылдармен салыстырғанда құқықбұзушылық көрсеткіші 15 пайызға (940-тан 1143-ке жеткен), жыныстық қолсұғылмаушылыққа қатысты қылмыстар 1 пайызға артты (613-тен 616-ға жетті). Суицид 48%-ға өсті (94-тен 139-ға жетті). Суицид жасауға әрекеттену 11%-ға өсті (201-нан 233-ке жетті). Осыған байланысты балаларды зорлық-зомбылықтан қорғау, суицидтің алдын алу және олардың құқықтары мен саламаттығын қамтамасыз ету жөніндегі 2023-2025 жылдарға арналған кешенді жоспар үкімет тарапынан қабылданды.

Мектеп оқушылары арасында буллингтің белең алуы тек мұғалімдерді ғана емес, ата-аналарды да алаңдатуы керек. Баланың құқығы ерте жастан бұзылса және оған психологиялық соққы болатын буллинг жасалса, еліміздегі суицид көрсеткіші ешқашан төмендемейді. Буллингтің шығу себебі: 1-5 жас аралығында баланың ата-анасы тарапынан қамқорлық сезінбеуімен байланысты. Сол үшін бірінші кезекте ата-ана ретінде баланың жеке шекарасын, өзіндік қалауын сыйлау білуіміз қажет. Ерлі-зайыптылар өз арасында болып жатқан зорлық-зомбылықты тоқтатып қана қоймай, баланың бөлек төсекте, бөлек бөлмеде жатуын қамтамасыз етсе игі. Егер бала отбасында қамқоршысы бар екенін, әке-шешесінің өзін өзгеден қорғай алатынын сезінсе, ешуақытта мұндай ситуацияға тап болмайды. Бала үшін

өзін сынамай, ұрыспай, ұрмай-соқпай, тыңдай білетін ата-анасының бар екенін білу маңызды. Балалардың 80%-ы өзінің буллинг құрбаны екенін әкешесіне айтпайды. Өйткені Әке-шешесінің өзін қорғай алатынына сенбейді. Яғни баламен достай сырласа білу маңызды. Буллингпен бетпе-бет кездескенде шындыққа тура қарай білу – баламыздың құрбан немесе агрессор екенін мойындау пайдалы. Ата-ана міндетті түрде баласының жағында болып, мектепке барып, мәселені шешуге атсалысуы, түрткі болуы керек. Ал ең бастысы – отбасындағы зорлық-зомбылықты тоқтату керек деп сөзін түйіндеді Г.Аманбекқызы.

Мектеп инспекторы, полиция капитаны Т.Есіркепұлы жуырда О.Есімов атындағы жалпы білім беретін мектептің 8 сынып оқушысы 3-қабаттағы терезеден секіріп, аудандық аурухананың жан сақтау бөлімінде жатқанын айтты. Ата-аналарға перзенттерін кешкі сағат 22:00-ден кейін қоғамдық орындарда қараусыз жүргізбеуге шақырды. Наурыз айының 21-31 күндері аралығында мектеп мұғалімдері, полиция және прокуратура қызметкерлері тарапынан құрылған мобильдік топтар рейдке шығатынын хабарлады. Мектеп жасындағы балалардың қоғамдық орындарда, үлкен дүкендер мен жанар-жағар май құю бекеттерінің маңында жарамазан айтуына болмайтындығын, асығамын деп байқамай автокөліктің астына түсіп кету қаупі жоғары екендігіне толыққанды тоқталды.

Ата-аналар комитетінің төрағасы Н.Момбеков ораза кезінде кешке тарауих намазын оқуға барғысы келген кәмелет жасына толмаған білім алушының жанында әкесі немесе ағасы болғаны дұрыс деді. Ораза ұстаған білім алушы сабақтан қалуына, дайындалмай келуіне болмайды.

Жиналысқа келген ата-аналардан Гүлжауһар апа, Г.Жанкараева, Қ.Медетбаев өз ойларын ортаға салды.

Жиналысқа қатысушылар жоғарыда айтылғандарды тыңдап, талқылап, төмендегі қаулыны қабылдады.

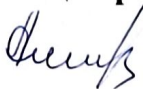
#### ҚАУЛЫ:

1. Көктемгі демалыс кезінде білім алушылардың өмірі мен қауіпсіздігіне жауап беру жауапкершілігі толық ата-анаға жүктелсін.
2. Кәмелет жасына толмаған білім алушылардың арасында зорлық-зомбылықтың, құқықбұзушылықтың, лудоманияның, буллингтің алдын алуға ата-аналар да атсалыссын.
3. Наурыз айының 21-31 күндері, ораза аяқталғанша, яғни 10 сәуірге дейін мешітте тарауих намазын оқуға баратын кәмелет жасына толмаған білім алушының жанында ата-анасы болуы қажет.
4. Ата-ананың перзенті алдындағы жауапкершілігін терең сезінуге шақыру жалғастырылсын.

Мектеп директоры:

Ата-аналар комитетінің төрағасы:

Хатшы:



Е.Шаймаханов

Н.Момбеков

А.Лесова